

Obsah

	ZOZNAM HLAVNÝCH SYMBOLOV	9
	ÚVOD (Ing. K. Mečárik, CSc.)	11
I	TERMODYNAMICKÉ ZÁKLADY TEPELNÝCH ČERPADIEL (Ing. K. Mečárik, CSc.)	13
1.1	Podmienky využitia tepelných čerpadiel	13
1.2	Základné poznatky o tepelných čerpadlách	17
1.3	Porovnávacie obehы tepelných čerpadiel	20
1.3.1	Carnotov porovnávací obeh tepelného čerpadla	21
1.3.2	Lorenzov porovnávací obeh tepelného čerpadla	22
1.3.3	Porovnávací C-Rankinov obeh kompresorového tepelného čerpadla	24
1.3.4	Rovnotlakový porovnávací obeh tepelného čerpadla	30
1.3.5	Energetické hodnotenie tepelných čerpadiel	31
1.3.6	Exergetické hodnotenie tepelných čerpadiel	34
1.4	Pracovné látky tepelných čerpadiel	37
1.4.1	Druhy a vlastnosti pracovných látok tepelných čerpadiel	37
1.4.2	Výpočtové podklady pracovných látok tepelných čerpadiel	41
1.4.3	Spracovanie výpočtových podkladov s použitím výpočtovej techniky	42
1.4.4	Výkonové čísla kompresorových tepelných čerpadiel	45
1.4.5	Vplyv izoentropickej účinnosti kompresora na výkonové čísla tepelných čerpadiel	47
1.4.6	Analýza základných vplyvov na určenie výkonových čísel tepelných čerpadiel (Doc. Ing. V. Havelský, CSc.)	50
1.5	Tepelné motory a tepelné čerpadlá (Ing. K. Mečárik, CSc.)	54
1.5.1	Spojenie Carnotových porovnávacích obehov tepelného čerpadla a tepelného motora	54
1.5.2	Tepelné čerpadlá a tepelné motory s otvoreným obehom	57
1.5.3	Tepelné čerpadlá a tepelné motory s uzavretým obehom	59
1.6	Sorpčné tepelné čerpadlá	61
1.7	Iné typy tepelných čerpadiel	65
1.7.1	Termoelektrické tepelné čerpadlá	65
1.7.2	Tepelné čerpadlá s paroprúdovým obehom	66
1.7.3	Tepelné čerpadlá pracujúce so Stirlingovým obehom	71
1.8	Transformácia energetických tokov tepelnými čerpadlami	71

1.8.1	Carnotove porovnávacie obehы v procese transformácie energetických tokov . . .	71
1.8.2	Návrh systému zapojenia tepelných čerpadiel	78
2	ZDROJE NÍZKOTEPLOTNEJ ENERGIE (Doc. Ing. V. Havel'ský, CSc.) . . .	82
2.1	Prírodné zdroje	84
2.1.1	Vzduch	85
2.1.2	Povrchové a spodné vody	88
2.1.3	Geotermálne vody (Ing. K. Mečárik, CSc.)	90
2.1.3.1	Definícia geotermálnych vôd	90
2.1.3.2	Využitelný energetický potenciál geotermálnych vôd	92
2.1.3.3	Podmienky využitia geotermálnych vôd na Slovensku ¹⁾	93
2.1.4	Pôda (Doc. Ing. V. Havel'ský, CSc.)	95
2.1.5	Slnčné žiarenie	97
2.1.5.1	Určenie skutočného množstva energie získanej zo slnečného kolektora	99
2.1.5.2	Systémy tepelných čerpadiel s využitím slnečnej energie	101
2.2	Druhotné zdroje	104
2.3	Akumulácia tepla	106
2.3.1	Použitie akumulácie tepla v systéme tepelného čerpadla	108
2.3.1.1	Návrh akumulátora tepla	112
3	EKONOMICKÁ EFEKTÍVNOSŤ TEPELNÝCH ČERPADIEL (Doc. Ing. V. Havel'ský, CSc.)	116
3.1	Súčasná energetická situácia a perspektívy jej vývoja	118
3.2	Technicko-ekonomické hodnotenie tepelných čerpadiel	119
3.2.1	Hodnotenie palivovoenergetickej úspory	120
3.2.2	Hodnotenie ekonomickej efektívnosti	125
3.2.3	Výpočet technicko-ekonomických parametrov použitia tepelných čerpadiel pre vykurovanie	126
3.3	Tepelné čerpadlá a vykurovacie systémy z hľadiska exergetického hodnotenia . . .	129
4	KOMPONENTY TEPELNÝCH ČERPADIEL (Doc. Ing. Havel'ský, CSc.) . . .	135
4.1	Kompresory	135
4.1.1	Požiadavky na kompresory v systéme tepelného čerpadla	135
4.1.2	Typy kompresorov — ich hodnotenie z hľadiska použitia v tepelných čerpadlách	137
4.1.2.1	Piestové kompresory	138
4.1.2.2	Rotačné kompresory	140
4.1.2.3	Rýchlostné kompresory	143
4.1.3	Vplyv reálnych procesov v kompresore na hodnotu výkonového čísla tepelného čerpadla	145
4.1.4	Návrh piestového kompresora pre tepelné čerpadlo	146
4.2	Výmenníky tepla (Ing. K. Mečárik, CSc.)	150
4.2.1	Všeobecne o výmenníkoch tepla	150
4.2.2	Tepelno-hydraulický výpočet výmenníkov tepla	153
4.3	Automatizácia, riadenie a zabezpečovanie prevádzky tepelných čerpadiel (Ing. B. Fúri)	157

4.3.1	Expanzné prístroje	158
4.3.2	Bezpečnostné armatúry	163
4.3.3	Ďalšie bezpečnostné zariadenia	166
4.3.4	Automatické riadenie a prevádzkovanie tepelných čerpadiel	167
4.3.5	Úlohy automatickej regulácie vykurovacích systémov s tepelnými čerpadlami	173
4.3.6	Riešenie úloh regulácie vykurovacích systémov s tepelnými čerpadlami	175
5	PRAKTICKÉ APLIKÁCIE (Ing. K. Mečárik, CSc.)	178
5.1	Vykurovacie systémy s tepelnými čerpadlami	178
5.1.1	Základné typy vykurovacích systémov s tepelnými čerpadlami	178
5.1.2	Hodnotenie vykurovacích systémov s tepelnými čerpadlami	180
5.2	Súčasný stav vo vývoji a výrobe tepelných čerpadiel (Ing. B. Fúri)	186
5.2.1	Vývoj tepelných čerpadiel v Československu	186
5.2.1.1	Výhľady potrieb, očakávané energetické prínosy	186
5.2.1.2	Výroba a aplikácia tepelných čerpadiel	187
5.2.1.3	Ďalší vývoj tepelných čerpadiel v ČSSR	196
5.2.2	Vývoj tepelných čerpadiel v NDR	196
5.2.3	Vývoj tepelných čerpadiel v ZSSR	200
5.2.4	Kompresorové tepelné čerpadlá s tepelným motorom (Ing. K. Mečárik, CSc.)	206
5.2.5	Absorpčné tepelné čerpadlá (Ing. B. Fúri)	215
5.2.6	Tepelné čerpadlá veľkých výkonov	218
5.2.7	Perspektívne vývojové oblasti	221
5.2.7.1	Tepelné čerpadlá na báze Stirlingovho regeneračného obehu (Doc. Ing. V. Havelský, CSc.)	222
5.3	Odporúčanie k aplikáciám tepelných čerpadiel (Ing. B. Fúri)	225
5.3.1	Kombinované vykurovanie a chladenie	226
5.3.2	Technologické podmienky vhodné na použitie tepelných čerpadiel	230
5.4	Oblasti použitia tepelných čerpadiel	236
5.4.1	Priemyselné aplikácie	237
5.4.1.1	Separácia Zmesí látok ohrievaním	237
5.4.1.2	Sušenie a vysušovanie vzduchu	241
5.4.1.3	Priemyselné objekty s klimatizáciou	244
5.4.2	Poľnohospodárstvo a potravinársky priemysel	244
5.4.2.1	Chladenie a chladiarenské skladovanie	244
5.4.2.2	Živočíšna a rastlinná výroba	251
5.4.3	Komunálne objekty	254
5.4.3.1	Veľké objekty s klimatizáciou	254
5.4.4	Rodinné domy	262
5.4.5	Rekreačno-turistické centrá a kúpaliská (Ing. K. Mečárik, CSc.)	267
5.4.5.1	Možnosti využitia tepelných čerpadiel v rekreačno-turistických areáloch	267
5.4.5.2	Výpočtové podklady pre návrhy a projekciu vykurovacích systémov pre otvorené bazény	267
5.4.5.3	Príklady energocentrál areálov kúpalísk	272
5.5	Geotermálne tepelné centrály	276
5.5.1	Všeobecné zásady navrhovania a projekcie geotermálnych tepelných centrál	276
5.5.2	Geotermálna tepelná centrála s doplnkovým zdrojom tepla	277
5.5.3	Geotermálna tepelná centrála s kompresorovými tepelnými čerpadlami s plynovým motorom	279

5.5.4	Geotermálna tepelná centrála bez doplnkových zdrojov tepla	279
5.5.5	Príklad matematického modelovania geotermálnej tepelnej centrálly	282
	LITERATÚRA	289
	REGISTER	326